

ІНСТРУМЕНТИ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасні умови господарювання вимагають від підприємств різних форм власності та розмірів швидкої адаптації до екзогенних викликів середовища функціонування. Спочатку поява COVID-19, а тепер ще й введення військового стану актуалізують потребу впровадження та використання сучасних інформаційних технологій в системі антикризового менеджменту.

Із розвитком науки і техніки, змінюються підходи щодо упередження та зменшення негативного впливу від появи кризових процесів на підприємстві. Звичайно, що автоматизація цього процесу, створення інформаційної системи для моделювання різних варіантів розвитку подій, дозволить менеджменту підприємства обрати ту альтернативу, яка відповідатиме потребам бізнесу. На сьогодні система заходів для попередньої діагностики та зменшення негативного впливу від вже наявних ризиків і загроз має спиратись на використання сучасних інструментів механізму антикризового менеджменту підприємства (рисунок 1).

До такого цифрового інструментарію в процесі антикризового менеджменту підприємства слід віднести застосування цифрових технологій автоматичної розсилки, нагадування про актуальні борги, штучного інтелекту, цифрових технологій блокчейну та роботокарів для оптимізації запасів на складі, цифрових технологій оброблення і накопичення інформаційних даних, запровадження системи контролю за управлінням логістичної та збутової діяльності та ланцюгами поставок з використанням технологій блокчейн, впровадження системи контролю з використанням технологій блокчейн, впровадження комплексної системи онлайн-тренінгів, застосування цифрових технологій тестування та консультації працівників, технології штучного інтелекту для створення та контролю задач, технології штучного інтелекту та RPI (парсинг), технології ВІ, застосування А/Б-тестів тощо [1].

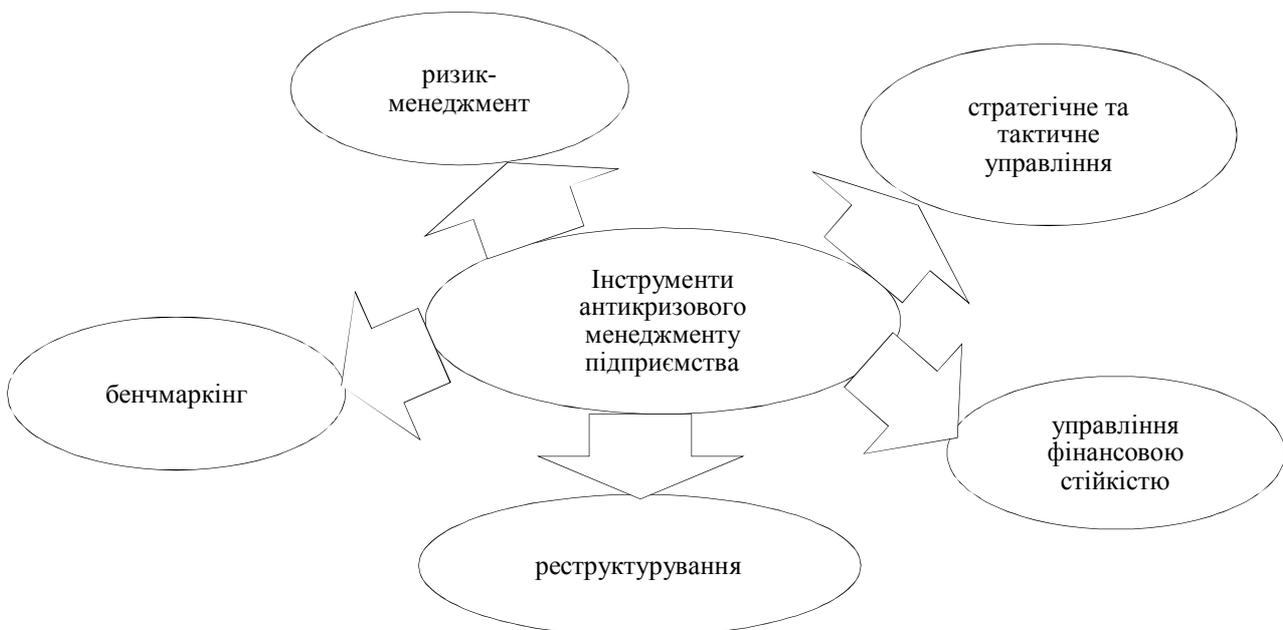

Рисунок 1 – Сучасні інструменти механізму антикризового менеджменту підприємства

Звичайно, що застосування цифрового інструментарію не можливе без вибору автоматизованих інформаційних систем, які задовольняють найвибагливіших користувачів, а

також мають характеристики, засновані на загальних стандартах управління підприємством [2].

Сучасні інформаційні системи поділяються на такі групи:

- одиничні (застосовуються на автономному персональному комп'ютері без використання комп'ютерної мережі. Така система може містити декілька простих додатків із спільним інформаційним фондом, можуть бути створені за допомогою локальних систем управління БД);
- групові (передбачають колективне використання інформації і найчастіше будуються на базі локальної обчислювальної мережі. При розробці таких додатків найчастіше використовуються SQL-сервери баз даних для робочих груп);
- корпоративні (використовуються великими компаніями і можуть підтримувати територіально віддалені вузли і мережі. Вони мають ієрархічну клієнт-серверну структуру зі спеціалізацією серверів, для корпоративних систем).
 - За сферою застосування інформаційні системи (ІС) можна поділити на такі групи:
 - системи обробки транзакцій (операцій з базою даних), які застосовуються для ефективного відображення предметної області в будь-який момент часу (OLTP);
 - системи підтримки прийняття рішень (за допомогою комплексу запитів здійснюється аналіз даних в різних аспектах);
 - інформаційно-довідкові системи (базуються на гіпертекстових документах і мультимедійних засобах);
 - офісні інформаційні системи (перетворюють паперові документи в електронні, з метою автоматизації діловодства і управління документообігом) [3].

За типом підтримки, яку вони забезпечують в організації управління, системи можуть бути поділені на такі групи:

- системи обробки операцій (реєструють та обробляють дані через пакетне оброблення даних);
- автоматизовані системи управління технологічними процесами (дозволяють прийняти рішення з питань таких як управління виробничим процесом);
- системи співробітництва на підприємстві (забезпечення зв'язку, координації та співробітництва відділів і робочих груп);
- інформаційні менеджерські системи (система забезпечення менеджменту, що дозволяють сформувати визначені звіти, подають відображення даних і результати вжитих заходів);
- системи підтримки прийняття рішень (ІС, які використовують моделі прийняття рішень) [4].

Найвідоміші зарубіжні виробники корпоративних інформаційних систем: SAP, IBM, Oracle, PeopleSoft, REAL Application, Hewlett-Packard. Найпоширеніші корпоративні інформаційні системи: Scala, Baan IV, «Галактика», R/3, Oracle Applications [5].

Отже, підприємству при формуванні ефективної системи антикризового менеджменту слід обирати для себе ті сучасні інструменти, що дозволять вчасно виявляти ризики та загрози, упереджуючи їх появу, а також швидко долати вже наявні кризові процеси з метою забезпечення сталого розвитку бізнесу. Без інформаційних технологій, управління будь-яким бізнес-процесом на підприємстві не можливе, оскільки саме вони дозволяють зменшити рівень суб'єктивізму при прийнятті рішення, вчасно відслідковувати зміни, що відбуваються на підприємстві та підвищити ефективність прийнятих управлінських рішень.

Література:

1. Кулиняк І., Коpecь Г., Горбенко Т. Цифровий інструментарій антикризового менеджменту підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. №35. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1082>
2. Яремко С.А. Розробка критеріїв оцінювання сучасних інформаційних систем обліку та управління бізнес-процесами підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. № 1 (208). С. 158-163.
3. Горлач А.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління діяльністю підприємства. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка*. 2013. Вип. 1. С. 179-184.
4. Томашевський О.М. *Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів: навч. посіб. для студ. ВНЗ*. К.: Центр уч. л-ри, 2012. 295 с.
5. Юрчук, Н. П. *Інформаційні системи в управлінні діяльністю підприємства. Агросвіт*. 2015. № 19. С. 53-58.